

ВЪТРЕШНО СЪЮЗНА ДЕЙНОСТ XVI Национално общо събрание на пълномощниците на ССБ

Четвърто заседание

На 29 май в почивната база на ССБ в Дряново бе проведено четвъртото заседание на XVI Национално общо събрание на пълномощниците на организацията ни.

От 56 пълномощници на заседанието присъстваха 45, като трима от тях бяха упълномощени да представляват свои отсъстващи колеги и по този начин кворумът на заседанието бе от 48 човека. След като избраха преброителите, пълномощниците започнаха работата си по предварително обявения и утвърден дневен ред.

Като първа точка на вниманието им бяха предоставени за обсъждане отчета на управителния съвет за дейността на ССБ през 2013 г. и програмата за дейността през 2014 г.

Пръв взе думата Методи Андонов, който предостави на вниманието на пълномощниците протокол от проведена на 26 май среща във Варна между съюзни членове и пълномощници на Националното общо събрание от РСО Варна. Протоколът съдържа предложения от съюзни членове, свързани с дейността на организацията ни, като:

- Да се улесни процедурата за безплатно получаване на бял бастун, като за целта да има служители към РСО и ТСО, които да съдействат на хората със зрителни увреждания.
- Генерално решаване на проблемите с ТЕЛК на държавно ниво.
- Недопускане отнемането на правото на добавки за интеграция на хората с увреждания в пенсионна възраст чрез протестни писма и лобиране пред държавата.
- Усилия за увеличаване броя на безплатните пътувания с БДЖ, след като преди няколко години на хората с увреждания бе отнето правото на две безплатни пътувания годишно с автобусен транспорт.
- Да бъдат привлечени работодатели на хора с увреждания, като се лобира пред държавата те да бъдат стимулирани не само с данъчни облекчения. Нашата организация би могла да им бъде полезна при подбора на кадрите, тъй като добре познаваме трудовите възможности на хората с увредено зрение.
- Да бъдат улеснени съюзните членове при получаването на средства по чл. 52, като отпадне изискването за предоставяне на служебни бележки от институции, а лицето само да декларира, че е ползвало услугите на придружител.
- Да се настоява за увеличаване на номенклатурата на помощно-техническите средства, които се получават безплатно от държавата.
- Да се направи всичко необходимо да бъдат възстановявани сумите за почивка не само от Шипково, но и за Дряново и Обзор.

В голямата си част тези предложения са далеч от нелицеприятната реалност, но все пак това бе гласът на нашите членове и именно Националното общо събрание на пълномощниците е мястото, където този глас може да бъде чул.

Иван Крумов даде положителна оценка за отчета и за дейността на организацията ни. Той одобри и програмата за дейността ѝ. Г-н Крумов препоръча да бъдат локализирани в бъдеще районите, където има по-голяма концентрация на хора с ниско образование, за да може да им се обърне по-голямо внимание. Освен това той постави въпроса за приобщаването на хора с нарушено зрение към организацията ни чрез изискване на информация от ТЕЛК. Това обаче противоречи на правото на конфиденциалност и в тази връзка председателят Васил Долапчиев информира за отпечатаната в голям тираж брошура по проекта "Заедно можем повече" на ССБ, която се разпространява по местата, където най-лесно би намерила своите адресати – ТЕЛК, НЕЛК, картотеката на хората с увреждания, офталмологични клиники и кабинети, службите за социално подпомагане и така нататък. Брошурата съдържа информация за дейността на организацията ни, както и всички координати на съюзните структури на територията на цялата страна. Големият проблем обаче си остава чисто консуматорския

подход на хората към Съюза на слепите, а както знаем - членството в организацията ни е доброволно. Изводът е, че ако дадено лице със зрителен проблем не се обърне само към Съюза на слепите, то няма как да бъде принудено да членува. Това, което зависи от ССБ, е максимално повече хора да получават информация, че Съюзът на слепите в България съществува като организация и основна негова дейност е грижата за незрящия човек.

Председателят Долапчиев информира, че съвсем наскоро в Националния съвет за интеграция на хората с увреждания е постъпила новата наредба за медицинска експертиза, според която очните ТЕЛК се ликвидират. Това означава, че когато във всяка областна ТЕЛК постъпи лице със зрително увреждане за освидетелстване, в комисията се включва офталмолог и с това се приключва с ходенето по мъките. Настояванията за увеличаване срока на срочните експертни решения на ТЕЛК на 5 години, както и да се изготви списък от очни заболявания, за които да се издават безсрочни такива, получиха категоричен отказ. Очаква се документът да бъде утвърден от правителството и да стане факт.

Положителна оценка на отчета даде и Веселина Стоилова, която наблегна най-вече на частта, свързана с провежданите информационни кампании.

Николай Тодоров изрази задоволството си от дейността на Съюза, свързана с информационните технологии и работата с младежите. Неговото конкретно предложение бе насочено към с увеличаването на достъпността на уебсайтовете с помощта на екранни четци. През отчетния период бе сформирана комисия за оценяване на тази достъпност и в тази връзка г-н Тодоров се ангажира да изработи единен стандарт - методика за оценяването. Той постави отново въпроса за привличането на младите хора към организацията и грамотността на съюзните членове. В тази връзка г-н Долапчиев огласи резултатите от проведена анкета, според която едва 5 процента от анкетираните се определят като владеещи компютър и чужди езици. Тази ниска квалификация в комбинация с неумението за явяване на интервю за работа и липсата на каквито и да било други умения не би могла да способства за тяхната трудова реализация, още повече като се прибави и фактът, че хората с увреждания са защитени от закона и работодателят няма механизмите да ги освобождава от работа, при положение че те се окажат лоши работници или служители.

Иван Янев изказа благодарност за помощта, която ССБ оказва на Спортната федерация, за развитието на спорта сред незрящите. Той изтъкна ролята на спорта, като едно от наистина мощните средства за интеграция и привличане на децата и младежите към съюзните структури в лицето на спортните клубове по места.

Етиен Тодоров подчерта, че някои от скорошните випускници на УДНЗ "Проф. д-р Иван Шишманов" Варна работят много успешно в организационните структури на ССБ и работата им дава много добри резултати. Изводът, който той направи, е, че постепенно трябва младите хора да бъдат включвани активно в дейностите на Съюза, като бъдат натоварвани и с отговорни длъжности и задачи.

Личният ми коментар е, че това е правилно и Съюзът на слепите в България не бива да се превръща в заложник на егоцентризма и амбициите на някои от дългогодишните си кадри, които би следвало да си дадат сметка, че може би е време да си потърсят достойни заместници сред по-младото поколение.

Разбира се, подборът на бъдещи кадри трябва да се извършва много внимателно и да се има предвид както образователния статус на младежите, така и техния интелектуален потенциал.

Отчетът и програмата за дейността на ССБ бяха единодушно приети и Общото събрание премина към следващата точка от дневния ред – "Годишен финансов отчет на ССБ за 2013 година". По този документ имаше само един въпрос от Веселина Стоилова, която се поинтересува защо в отчета, по отношение изпълнението на бюджета, РСО Варна е с най-нисък процент. Причината всъщност е в това, че РСО Варна успява да осигури средства предимно от външно финансиране и след като мистерията беше разкрита, пълномощниците приеха документа.

Следващият пункт от работата на Общото събрание бе разглеждането и обсъждането на Отчета за дейността на Контролния съвет на ССБ през периода април 2013 г. - април 2014 г.

През отчетния период Контролният съвет и Регионалните контролни съвети са работели като единна система, имаща правото и задължението да контролира цялостната съюзна дейност съгласно Устава на ССБ, приетите съюзни документи и решенията на органите.

Контролният съвет на ССБ е разглеждал всички възникнали въпроси и е решавал проблемите колективно, а в изключителни случаи, в съответствие с чл. 10 от Наредбата за контролната дейност на ССБ, решение по молбите, сигналите и жалбите между заседанията е вземал председателят на КС, за

което е информирал КС в следващо му заседание.

През отчетния период Контролният съвет на ССБ е провел 2 заседания, на които са били обсъдени резултатите от проверки, извършени в РСО Кърджали, РСО Варна, РСО Сливен и РСО Смолян, "Успех ССБ Холдинг" ЕООД - клон Варна и "Успех Елком ССБ" ЕООД Варна, "Успех Металпринт ССБ" ЕООД Шумен, "Успех Филтър ССБ" ЕООД и ПП "Успех" - гр. София (по сигнал).

На заседанията си КС е направил подробен, обективен и безпристрастен анализ на резултатите от извършените проверки, констатирал е допуснати слабости и е отправил препоръки за отстраняването им.

При проверката на търговските дружества основно са констатирани слабости в документалната обосновааност на счетоводните операции и нарушение на ЗС, за които също са дадени препоръки за отстраняването им.

Засилен е бил последващият контрол и за съжаление част от препоръките не са изпълнени.

В отчета е отбелязано, че в организационно отношение структурите на ССБ работят при спазване на Устава и вътрешнонормативните документи. Разбира се, констатират се и слабости, които обаче са от такъв характер, че не могат да повлияят на направения по-горе извод.

За този период РКС са проверили 35 ТСО.

При извършването на проверките в РСО в състава на комисиите са участвали председателите на съответните РКС, а при извършването на проверките в търговските дружества – експерт-счетоводител и икономист.

КС на свое заседание от 11 март 2014 г. е приел програма за дейността на контролните органи на ССБ за периода 1 май 2014 г. – 30 април 2015 г.

В края на отчетния документ Контролният съвет на ССБ уверява, че в изпълнение на дадените му от Устава правомощия и в бъдеще ще продължава все по-задълбочено и отговорно да изпълнява приетата от XVI Национално общо събрание на пълномощниците на ССБ програма и да контролира и изисква от останалите същото. Ще работи за повишаване на превантивния контрол по спазването и изпълнението на Устава, нормативните документи и решенията на органите на ССБ, финансовата дисциплина, опазването и доброто стопанисване на имуществото на Съюза. Ще предлага и препоръчва търсене на най-строга отговорност от допусналите нарушения и ще предлага налагане на санкции за неизпълнение и безстопанственост.

Отчетът бе приет единодушно и без каквито и да било коментари, след което пълномощниците преминаха към следващата точка – "Информация за стопанската дейност и финансовите резултати на търговските дружества на ССБ през 2013 година".

Изготвянето на информацията е базирано на годишните финансови счетоводни отчети на отделните дъщерни предприятия и клонове към холдинговото дружество и с твърдото убеждение, че за всяка една стопанска структура счетоводното приключване на дадената отчетна година представлява една от най-съществените дейности.

Годишните финансови отчети дават възможността да се направи балансиран и правдоподобен анализ на моментното състояние на отделното предприятие и на дружеството като цяло, да се покажат отчетните резултати и развитието на дейността в съответствие със сложността и големината на конкретната стопанска дейност, която в предприятията на дружеството е доста разнообразна – производство на електроинсталационни изделия, производство на филтри за ДВГ, промишлени филтри, предназначени за климатични и вентилационни инсталации, филтри "ХЕПА" за чисти помещения, лакиране и литографиране на метал, производство на метални капачки "Туист оф".

Представената информация представлява синтезиран вид на годишния отчет, приет от УС на ССБ, и обхваща всички по-съществени данни и анализи направени в него.

Финансовият резултат е формиран от приходи със следния произход:

Приходи от реализирана продукция и услуги;

Приходи от реализирана стока;

Приходи от продажба на материали, дълготрайни активи;

Приходи от наеми;

Приходи от финансираня.

Реализираните приходи за дъщерните дружества и клонове на холдинга се виждат от годишните финансови отчети на същите.

Общите приходи от стопанската дейност на холдинговото дружество за отчетната 2013 г. възлизат на 6683 хил. лева.

Разглеждайки данните за приходите по отделни предприятия, е видно, че увеличаване на обема на приходи от продажби спрямо предходните години има при "Успех Филтър ССБ" ЕООД София, "Успех Металпринт ССБ" ЕООД Шумен, "Успех Металкап ССБ" ЕООД Плевен и Централата на холдинговото дружество. Запазват се нивата на приходите в Стара Загора и Дряново, спад се наблюдава в Пловдив, Русе и Варна.

В посочените приходи от продажби са включени и приходите от наеми, събирани от стопанисваните от предприятията и отдавани под наем помещения, които за отчетната година са в размер на 1329 хил. лева, което е с 136 хил. лева по-малко от 2012 година - намаление с 9.3 %.

Предприятията и клоновете на холдинга са принудени да отделят все повече средства за поддръжка на вече доста амортизираната материална база, което се отразява негативно по отношение на материалните разходи и финансовия резултат в отделните поделения. Реализираният спад в наемите отразяват трайна тенденция на все по-големи затруднения, замразяване и спиране на дейността или фалити на все повече фирми с различен предмет на дейност, които са наематели на наши свободни помещения. Естествено, това е пряко отражение на общата икономическа обстановка в родната икономика, което пък неминуемо се отразява и на нашата дейност. Във всички поделения, включително и в Централата, определено може да се отчете фактът, че с всеки изминал месец все по-трудно се изплащат и събират наемите от наемателите, въпреки големите усилия, полагани в тази насока. Ръководството на холдинга има основания да счита, че тази негативна тенденция ще продължи в условията на съществуващата финансова криза и то особено за малките фирми, производители на стоки и услуги, каквито основно са в клоновете в Пловдив, Русе, София и Шумен.

В материала са отчетени добрите резултати, постигнати в изработването на филтри с различно предназначение, като основният ръст в произведената продукция се пада на високотехнологичното производство на промишлени филтри за климатични и вентилационни инсталации в "Успех Филтър ССБ" ЕООД София. Усвояването на това производство в последните години ни превърна в лидер на родния пазар в производството на филтри и неслучайно през отчетната година ни бе възложена отново изработката на специализираните филтри за климатичните инсталации на предприятия като АЕЦ "Козлодуй", БНБ, много болници и промишлени предприятия.

Отбелязана е също и положителната тенденция за постигане на значителен ръст в произведените и реализирани на външни пазари метални капачки тип "Туист оф" от дъщерното дружество "Успех металкап ССБ" ЕООД Плевен. През 2013 г. са били изнесени над 24 850 хил. броя метални капачки "Туист оф", предимно в Румъния, Чехия, Словакия, Сирия и Гърция, при реализиран износ за 2012 г. – 19 000 хил. броя. През миналата година износът съставлява вече 61% от всички произведени метални капачки от предприятието. През 2013 г. са произведени общо 40 770 хил. броя метални капачки. Въпреки добрите резултати от дейността, все по-осезателно се откроява проблемът за липсата на достатъчно оборотни средства в предприятието, което неминуемо поставя ръководството му пред затруднения при договарянето на условията на продажбите на готовата продукция чрез авансови плащания или привличане на финансов ресурс от външни фирми и банкови институции, което намалява ефективността на производствената дейност.

Информацията посочва и повишените приходи от произведена продукция в "Успех металпринт ССБ" ЕООД Шумен – 770 хил. лева произведена продукция за 2013 г. (при 538 хил. лева през 2012).

Основната насока в работата на предприятието е била увеличаване на обема на обработената ламарина, утвърждаването на пазара като основно предприятие в бранша и привличането на нови клиенти.

Донякъде тази цел е била постигната и обемите значително са се увеличили главно чрез привличане на нови клиенти. През 2013 г. са обработени 1834 т. ламарина, при 1412 т. през 2012 година.

Не е подминат обаче реализираният отрицателен финансов резултат в двете фабрики, произвеждащи електроинсталационни изделия – Варна и Дряново. През миналата година от ръководствата на предприятията бяха предприети значими мерки по намаляване на разходите и бяха осъществени съкращения на персонала - близо наполовина от наличния в началото на годината. Предприятията изпитват остри затруднения в дейността си главно поради стагнацията на вътрешния пазар и като цяло

в сектор "Строителство", липсата на възможности за износ за традиционните пазари в Сирия и Египет и недостига на необходимите оборотни средства.

По отношение на финансовия резултат в Централата за 2013 година се отчита положителен финансов резултат в размер на 95 хил. лева, при реализирана загуба за 2012 г. в размер на 47 хил. лева.

Приходите в Централата се формират от наеми, фактурирани стоки, от продажба на активи, от външни финансираня – по проекти от АХУ и програми към бюрата по труда, от лихви. Отчетените приходи на Централата на холдинга за миналата година възлизат на 418 хил. лева. Основните парични постъпления през 2013 постъпват от наемите по договори, сключени директно от Централата (това са обекти, намиращи се на територията на "Успех" София), които са на стойност 272 хил. лева.

Обобщеният баланс на задълженията през отчетния период към кредитни, лизингови и държавни инстанции и фирми е както следва – в началото на годината към 1 януари 2013 г. задълженията на Централата възлизат на 373 хил. лева, а към 31 декември 2013 г. – 133 хил. лева (посочените цифри за кредитите са само на главницата от задълженията, без да са включени лихвите).

Видно от посочените данни, през отчетния период са изплатени задължения от дължимия овърдрафт към СЖ "Експресбанк" в размер на 240 хил. лева. Пълното погасяване на овърдрафта, съгласно подписаните Анекс за месечно удължаване на сроковете №14 и окончателен Анекс №15, със срок до 31 август 2014 г. с обслужващата банка, отново е в размер на 20 хил. лева главница месечно.

Съгласно решение на УС на ССБ от юни 2012 г. и съгласно изготвената заповед на управителя на холдинга за прехвърляне на част от наемите и получените приходи от холдинга към собственика - Съюз на слепите в България, през отчетния период са изплатени от холдинговото дружество съответно на ССБ – 144 хил. лева.

Централата ежесечно плаща всички текущи задължения по кредити, данъци и осигуровки.

Основен показател, който дава право на дружеството и на отделните предприятия да ползват преотстъпването на 50 % от дължимите осигурителни вноски и 10% от данъка върху печалбата, е делът на слепи хора. За 2013 година предприятията отговарят на изискванията на ЗКПО.

В отговор на въпрос на г-н Крумов за "изчезналия" филиал в Попово и защо той е отбелязан като продаден г-н Долапчиев обясни, че е продадена всъщност земята, на която се е намирала сградата на филиала. При това той увери пълномощниците, че сделката е била изключително изгодна.

На вниманието на пълномощниците бе предоставена докладна записка от управителя на "Успех Металкап ССБ" ЕООД Плевен г-н Павлин Ангелов относно молба за решение за рефинансиране на банков кредит и осигуряване на допълнителен ресурс за оборотни средства. Проблемът за липсата на оборотни средства в плевенското предприятие е поставян многократно в годините от неговия управител. В докладната записка се касаеше за допълнителни 100 000 лева, с които да бъде увеличена ползваната по настоящем кредитна линия в банка ДСК в размер на 300 000 лева. Тъй като Националното общо събрание на ССБ взе решение за налагане на мораториум върху кредитите с цел ограничаване и постепенно намаляване на кредитните задължения на системата, г-н Ангелов предложи на пълномощниците да отменят наложения мораториум и да дадат право на УС на ССБ да разреши "Успех Металкап ССБ" ЕООД Плевен да сключи договор за ползването на банков кредит за оборотни средства в размер до 400 000 лева за рефинансиране на съществуваща кредитна линия от банка ДСК и осигуряване на допълнителни оборотни средства, като за обезпечение да послужи недвижимият имот (земя и сгради), находящ се в Плевен, ул. "Вит" №1, а при необходимост за съдлъжник договорът да бъде подписан от "Успех ССБ" ЕООД София. Условието за съдлъжник е изискване на банката за обезпечаване гаранции по изплащането на кредита.

След първоначалното пълно отрицание и скептично отношение от страна на някои от пълномощниците и много подробни разяснения от страна на г-н Ангелов и г-н Шекеров – управител на холдинга, Общото събрание взе решение да разреши еднократно на г-н Ангелов увеличаването на кредитната линия, като не отменя наложения мораториум и дава мандат на УС, във връзка с подкрепата на стопанската дейност, да позволи еднократно ползването на кредит до 500 000 лева на нуждаещи се предприятия, 400 000 от които ще са за Плевен.

Информацията за дейността на холдинга бе приета от пълномощниците. Приет беше и отчетът за дейността на почивните бази на ССБ за 2013 година. Без коментари пълномощниците гласуваха и информацията за дейността на НЦРС Пловдив.

Като следваща точка от дневния ред на заседанието на вниманието на пълномощниците беше

предоставена информация за взетите решения и извършената продажба и покупка на недвижима собственост на ССБ през периода 1990–2013 г.

Тази информация е плод на огромни усилия да бъде събрана от архивите на ССБ за период от 22 години назад във времето и дава до голяма степен яснота с какво имущество Съюзът се е разпореждал, какви средства са постъпвали и за какво са изразходвани. Материалът е твърде обемист и съдържа много цифри. Огромни са инвестициите, вложени в недвижимото имущество на ССБ, още преди 1990 г., но за жалост, бидейки все още солиден собственик, днес организацията реализира много трудно имотите, от които вече не се нуждае на пазара, и препоръката на изказалите се пълномощници бе при първа възможност те да бъдат продавани. В момента тези сгради се превръщат в огромно финансово бреме за организацията, тъй като ежегодно само за данъци се харчат около 150 000 лева. Голяма част от приходите от наемите общо за системата се ползват за обслужването на данъци. За жалост, най-подходящият период за продажба (1995–2005) е безвъзвратно отминал. Съюзът на слепите има много строги правила при вземането на решение за продажба на недвижими имоти – на имоти с данъчна оценка до 100 000 лв. се прави една пазарна оценка, на такива с данъчна оценка до 500 000 лв. се правят две и съответно на имоти над 500 000 лв. се извършват три пазарни оценки от лицензирани оценители. В тази връзка председателят Васил Долапчиев изрази дълбокото си убеждение в необходимостта ненужните съюзни имоти да бъдат продавани и средствата от продажбите да бъдат вложени в друг вид недвижима собственост – сгради и обекти, намиращи се на по-атрактивни места и подходящи за отдаване под наем или развиване на някакъв вид доходоносна дейност.

В този смисъл на свое заседание непосредствено преди началото на заседанието на НОС управителният съвет обсъди постъпило предложение от кандидат-купувач за така нареченото ново предприятие в Пловдив. Съгласно решение на Общото събрание за нивата на компетентност УС има право да се разпорежда с имущество на стойност до 2 400 000 лв. с включен ДДС. Според една от пазарните оценки (от задължителните 3) лицензиран оценител е определил 4 200 000 лв., а непосредствено по време на заседанието бе получена и оценката на втория оценител в размер на 7 000 000 лв. Касае се за близо 18 000 кв. м земя и 7000 кв. м застроена площ с РЗП 16 000 кв.м. В момента под наем са отдадени около 6000 кв. м от тази застроена площ срещу 16 000 лв., като останалата част е пустее. При проведени предварителни преговори с кандидат-купувача той е склонен да заплати 3 800 000 лв. Вземайки предвид сравнително доброто местонахождение на имота и средната цена за кв. м за земята и сградата, в състоянието, в което в момента тя се намира, реалната цена е не по-малко от 5 000 000 лв.

Управителният съвет поиска от Общото събрание мандат да продължи преговорите с кандидат-купувача и при договаряне на разумна цена да бъде свикано Общото събрание на ССБ за вземане на окончателно решение. Пълномощниците подкрепиха предложението и по този начин съдбата на пловдивския имот е въпрос на близкото бъдеще.

След това пълномощниците без коментари приеха и бюджета на ССБ за 2014 година.

Последната точка в дневния ред на заседанието бе "Обсъждане на постъпили молби и жалби до XVI Национално общо събрание на ССБ".

В комисията по жалбите (в състав - председател Велик Атанасов, членове – Славчо Аврамов, Невяна Сотирова, Катя Кряжева и Атанас Иванов, и сътрудник Анка Караиванова) бе постъпила жалба от Георги Петрушев Христов във връзка с решение на РУС София за прекратяване на членството му в ССБ. След като внимателно разгледа конкретните материали, становища и писмени показания на потърпевши от недопустимото поведение на г-н Петрушев служители и съюзни членове, комисията счете за правилно взетото решение от РУС на РСО София от 5 март 2014 г., на основание чл. 46, ал. 1, т. 5 и 7 и ал. 2 от Устава на ССБ, за прекратяване на членството на Георги Петрушев Христов в ССБ за нарушаване на чл. 45, т. 1, 2, 3, 6, изразяващо се в нарушение на разпоредбите на Устава на ССБ за етичност и взаимно уважение между членовете на ССБ и извършване на действия, уронващи престижа на ССБ и членовете му. Комисията предложи на Националното общо събрание да отхвърли жалбата на Георги Петрушев като неоснователна и да потвърди решението на РУС София за прекратяване членството му в ССБ.

Председателят на РСО София, който е и пълномощник в НОС, взе думата и обоснова решението на РУС с някои детайли и конкретни случаи, в които поведението на г-н Петрушев е било арогантно и оскърбително спрямо съюзни членове, редовно посещаващи клуба и Центъра по рехабилитация, както

и спрямо служители на РСО. Думите му бяха потвърдени от Надя Томбушева и Иван Бакърджиев - също пряко потърпевши от поведението на жалбоподателя. Единствен против санкцията се обяви Николай Тодоров, но по-скоро като принципна позиция срещу подобен вид наказания. Освен в нашия Устав казусът за възможността за освобождаване от членство е регламентиран и в ЗЮЛНЦ в чл. 2, ал. 2. С 41 гласа "за", два "против" и един "въздържал се" пълномощниците отхвърлиха жалбата на Георги Петрушев и потвърдиха решението на РУС София за неговото освобождаване от членство в ССБ, с което четвъртото заседание на XVI Национално общо събрание на пълномощниците на ССБ приключи своята работа.

Марина ПЕТКОВА

Програма за дейността на Съюза на слепите в България през 2014 г.

Политиката на организацията през текущата година включва заложените дейности в Програмата за мандата 2011-2016 г., приета на Националното общо събрание на пълномощниците на ССБ. Тя включва мероприятия, планирани в изпълнение на проекти и взети решения на ръководните органи на сдружението. Програмата отразява многообразния живот на организацията и е рамката, в която ще се осъществява дейността на Съюза на слепите в България за интеграция на хората с нарушено зрение. Тя е отворен за допълване документ, който ще бъде обогатяван в зависимост от динамиката на обществените процеси в страната.

I. ПРАВОЗАЩИТНА ДЕЙНОСТ

1. ССБ да продължи да работи в Националния съвет за интеграция на хората с увреждания към Министерски съвет.
2. Ръководствата на ССБ на всички нива да използват изборите за Европейски парламент като повод за контакти с представители на властта и политическите партии, на които да изложат проблемите на хората със зрителни увреждания в България.
3. Председателят на ССБ да проведе среща с Централната изборителна комисия с цел гарантиране изборителните права на хората с нарушено зрение.
4. Представители на ССБ да се включат в дейността на работните групи за:
  - адаптиране на Националното законодателство към Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания;
  - приемане на първия двугодишен мониторингов доклад на България за изпълнение на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания;
  - разработване на план за 2014-2015 година за изпълнение на дългосрочната стратегия за заетост на хората с увреждания – 2011-2020 г.;
  - разработване на план за 2014-2015 година на стратегията за осигуряване на равни възможности за хората с увреждания;
5. Представители на ССБ да участват в комитетите по наблюдение на Оперативните програми за периода 2014-2020 година.
6. РСО и ТСО да продължат активните си контакти с общините и участието си в обществените съвети. Представителите ни да настояват за:
  - развитие на социалните услуги;

- подобряване на архитектурната, транспортната и комуникационната среда;
- осигуряването на подходяща материална база и средства за издръжка дейността на организацията.

II. РАЗРАБОТВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ

Изпълнение на проект „Създаване на център за подкрепа и целева ориентация на хора със зрителни увреждания с 16 изнесени офиси, финансиран по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси".

Срокът на проекта е 20 месеца. Изпълнението му започва от 1 март 2013 г. През 2014 г. ще бъдат изпълнени следните мероприятия:

1. Финализиране на националните информационни кампании:

- "Заедно можем повече" - разпространяване на дигитална за дейността на ССБ и координатите на структурите;

Срок: януари - април 2014 г.

Отг.: председателите на ССБ и РСО

- "Подай ръка" - разпространяване на брошура "Когато сте с хора без зрение" в Народното събрание, министерства, агенции, общини, университети, училища и други;

Срок: януари - август 2014 г.

Отг.: председателите на ССБ и РСО

- "Запази зрението" - разпространяване на дигитална с информация за основни очни заболявания и превенция на зрението. Публикуване на петнадесет материала в печатни и електронни медии с тази тематика;

Срок: януари - август 2014 г.

Отг.: председателите на ССБ и РСО

- „Опознай ме” – отпечатване на петнадесет рекламни билбордове представящи възможностите на хората с нарушено зрение;

Срок: юни 2014 г.

Отг.: председателят на ССБ

- Провеждане на среща на членове на ССБ и зрящи с офталмолози в градовете София, Пловдив и Варна.

Срок: април - юни 2014 г.

Отг.: председателите на РСО

2. Провеждане на среща на представители на НЕЛК и ТЕЛК с ръководителите на изнесените офиси.

Срок: април - май 2014 г.

Отг.: председателят на ССБ

3. Разпространяване в институции и сред членове на организацията на "Наръчник за традиционни и нови професии за хора с нарушено зрение и съвети за успешно кандидатстване за работа".

Срок: януари - юни 2014 г.

Отг.: председателите на ССБ и РСО

4. Организиране на курсове за подготовка за кандидатстване във висше учебно заведение с участието на двадесет ученици от СОУ за деца с нарушено зрение "Луи Брайл" София и "Проф. Иван Шишманов" Варна. Предметите, по които ще бъдат обучавани кандидат-студентите, са математика, география, история, български език и литература.

Срок: януари - април 2014 г.

Отг.: председателят на ССБ

5. Организиране на среща на възпитаници на СОУ за деца с нарушено зрение "Луи Брайл" София и "Проф. Иван Шишманов" Варна с председателя на ССБ и реализирани млади хора, членове на организацията.

Срок: февруари - май 2014 г.

Отг.: председателят на ССБ

6. Организиране на концерти в градовете Кюстендил, Монтана, Пловдив, Смолян, Кърджали, Стара Загора, Сливен, Бургас, Русе.

Срок: февруари - май 2014 г.

Отг.: председателите на ССБ и РСО

7. Организиране на спортни състезания по:

- шахмат (мъже);

- шахмат (жени);

- спортна табла (мъже и жени).

Срок: юни 2014 г.

Отг.: председателите на ССБ и РСО

8. Провеждане на срещи с:

- народни представители, кметове, общински съветници, представители на парламентарно представени партии и други с цел обсъждане на политиката за хората с увреждания.

Срок: март - септември 2014 г.

Отг.: председателите на ССБ и РСО

9. Публикуване на статии и участия в дискусии за запознаване на обществеността с проблемите на хората с нарушено зрение и техните възможности.

Срок: януари - септември 2014 г.

Отг.: председателите на ССБ и РСО

10. Предоставяне на консултации на бенефициенти по проекта и техните роднини.

Срок: януари - октомври 2014 г.

Отг.: председателите на РСО

11. Организиране анкетирането на 100 работодатели за нагласите им да приемат на работа хора с нарушено зрение.

Срок: февруари - септември 2014 г.

Отг.: председателите на ССБ и РСО

12. Организиране на пресконференции за междинно и окончателно отчитане на резултатите от проекта.

Отг.: председателят на ССБ

III. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ И КАДРОВА ПОЛИТИКА. ТРУДОВА ЗАЕТОСТ

1. Ръководството на ССБ да осигурява подходящи условия и финансов ресурс за дейността на Общото събрание на пълномощниците, УС и КС на ССБ и за функционирането на регионалните и териториалните управляващи и контролиращи органи;

Срок: постоянен

Отг.: председателите на ССБ и РСО

2. Да се популяризират добрите практики в Сдружението, да се повишава качеството на традиционните дейности и да се търсят нови форми за съюзен живот, отчитайки интересите на членовете на

организацията.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на ССБ, РСО и ТСО

3. Провеждане на системни кампании за издирване и привличане на хора с нарушено зрение за членове на ССБ.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на ССБ, РСО и ТСО

4. Да се съставят картотеки във всяка РСО за незрящи деца до 18 години, живущи на нейната територия. Информацията да съдържа:

- име, презиме, фамилия и възраст (ЕГН, адрес и телефон);
- на територията на коя ТСО и РСО живее детето;
- родители, настойник (име, телефон, адрес, социален статус – образование, месторабота, има ли увреждане, условия на живот и друга информация);
- преценка на възможностите, учебен успех;
- проучване какви интереси има детето;
- преценка на самостоятелността при придвижване, самообслужване и комуникация;
- за децата след девети клас - събиране на информация в какви области желаят да се развиват;
- продължаване на образованието във ВУЗ и колеж, професионално обучение и други;
- да се следи развитието на децата и информацията периодично да се актуализира.

Данните да бъдат събрани чрез СОУ в София и Варна, Националният център за рехабилитация на слепи, Центровете за социална рехабилитация и интеграция, ресурсните центрове към МОН, Асоциацията на родителите на деца с нарушено зрение и други източници.

Срок: декември 2014 г.

Отг.: председателите на РСО

5. Да се съставят картотеки във всяка РСО за младежи от 18 до 35 години, членове на организацията.

Информацията да съдържа:

- име и фамилия, възраст (ЕГН), адрес и телефон за връзка;
- образование;
- мобилност, самообслужване;
- компютърни и езикови умения;
- комуникативни способности;
- работи ли и какво;
- семейно положение и други;
- области, в които те желаят да бъдат подкрепени от ССБ.

Срок: декември 2014 г.

Отг.: председателите на РСО и ТСО

6. Да се проведат срещи на председателя на ССБ, съвместно с председателите на РСО Бургас, Шумен, Русе и Плевен, с младежите от региона и запознаването им с дейността на организацията;

Срок: май - декември 2014 г.

Отг.: председателят на ССБ и председателите на РСО

7. Ръководители и специалисти на всички нива от структурата на ССБ да положат необходимите усилия за набиране на информация за пазара на труда и осигуряването на нови работни места за незрящи чрез Националната програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания, програмите на АХУ за оборудване на работно място и за самостоятелен бизнес и чрез преки контакти с фирми и други институции.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на РСО

8. При спечелване на конкурси за доставчик на услуги при възможност ССБ да назначава на длъжности, неизискващи зрителен контрол, незрящи специалисти в областта на социалната рехабилитация. Организацията да се стреми да провежда тази политика и спрямо действащи центрове за социална рехабилитация и интеграция за хора с нарушено зрение, функциониращи като делегирана държавна дейност към общините.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на ССБ и РСО

9. Управителният съвет на ССБ да обсъди оптимизиране структурата на организацията и разходите за издръжка с цел увеличаване на средствата за дейности, ориентирани към членовете на сдружението.

IV. СОЦИАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И ПОМОЩНО-ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА. ДОСТЪПНА СРЕДА

1. Съюзът на слепите в България да създаде необходимата организация за качествено изпълнение на договорите за възлагане на управлението на социалната услуга в общността - Център за социална рехабилитация и интеграция на незрящи в градовете Габрово, Перник и Русе.

Срок: постоянен

Отг.: председателят на ССБ и ръководителите на центрoвете

2. С цел утвърждаване на сдружението като национален доставчик на социални услуги за хора със зрителни увреждания ССБ да продължи да участва в обявени от общините конкурси за възлагане управлението на социална услуга в общността - Център за социална рехабилитация и интеграция.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на ССБ и РСО

3. Да се проведат срещи с областния управител, кмета на общината и директора на Регионална дирекция "Социално подпомагане" за разкриване на център за социална рехабилитация и интеграция в Смолян като делегирана държавна дейност.

Отг.: председателят на ССБ

4. При възможност организацията ни да предоставя подходяща материална база за дейността на новоизграждащите се центрове за социална рехабилитация и интеграция на хора със зрителни увреждания.

Срок: постоянен

Отг.: председателят на ССБ

5. Регионалните ръководства на ССБ да продължат партньорството с центрoвете за социална рехабилитация и интеграция на хората със зрителни увреждания и да съдействат за осигуряване на потребители, проучване на потребностите на съюзните членове, усъвършенстване, разширяване на предлаганите услуги и организиране на съвместни мероприятия.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на РСО и ТСО

6. Ръководствата на ССБ, РСО и ТСО съвместно с НЦРС в Пловдив да информират членовете на организацията за предлаганите услуги в Центъра и да насочват незрящите за включване в курсове за основна рехабилитация и професионално обучение, провеждани от него.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на ССБ, РСО, ТСО и управителят на НЦРС

7. Съюзът на слепите в България и структурите му в страната, НЦРС Пловдив и центрoвете за социална рехабилитация и интеграция на хора с нарушено зрение системно да оказват подкрепа на децата в интегрирана форма на обучение.

Срок: постоянен

Отг.: ръководителите на структурите на ССБ и институциите

8. Да се определят специалисти по региони (при възможност да се ползват кадри, които са членове на организацията) за консултации за психическа устойчивост и възприемане на увреждането, тяхното възпитание, оценка на възможностите им в ранна възраст и други с цел стимулиране на развитието им.

9. Съюзът на слепите в България системно да разширява гамата на предлаганите помощно-технически средства.

Срок: постоянен

Отг.: председателят на ССБ

10. Ръководствата на ССБ и РСО Русе в партньорство с Центъра за социална рехабилитация и интеграция за незрящи да организират изложба в Русе за дейността на организацията в областта на социалната рехабилитация, представящи и помощни технически средства за незрящи. Осигуряване на максимална публичност и медийно отразяване за промяна на обществените нагласи.

Срок: май 2014 г.

Отг.: председателят на ССБ, председателят на РСО Русе и ръководителят на Центъра

11. Регионалните и териториалните съюзни организации периодично, с участието на младежи, да формират комисии, които да обхождат населеното място, да определят основните конфликтни точки, да преценяват основните проблеми и степента на достъпност на архитектурната среда и да правят предложения пред общинското ръководство за подобряване на ситуацията.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на РСО и ТСО

12. При необходимост ръководствата на регионалните и териториалните съюзни организации да проведат срещи с кметове, главни архитекти, общински съветници, дирекции "Устройство на територията" и други с цел акцентирание вниманието им върху необходимостта урбанизираните територии да бъдат достъпни за хората с нарушено зрение и за ефективно прилагане и контрол за изпълнение на Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за проектиране и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания.

V. ИНФОРМАЦИОННА, ХУДОЖЕСТВЕНО-ТВОРЧЕСКА И СПОРТНО-ТУРИСТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

1. Чрез публикации в списание "Зари" и под други форми да се набира и разпространява информация в структурите на ССБ за важни проблеми, предприети мерки, взети решения от органите, съюзни нормативни документи, литература за обучение на кадрите и други.

Отг.: председателите на ССБ и РСО, редакторите на списание "Зари"

2. Да продължи издаването на :

А) брайловите списания:

"Зари",

"Кръгозор",

"Спортен преглед",

"Вариант",

"Женски свят",

"Минерва",

"Светулка".

Б) говорещите списания:

"Зари",
"Съвременност",
"Знание",
"Литературен калейдоскоп",
"Домашен съветник",
"Наблюдател",
"Булгаро есперантисто".

Срок: постоянен

Отг.: председателят на ССБ и редакция "Зари"

3. Да се организира абонаментна кампания за плоскопечатните и брайловите издания, говорещите книги за личната библиотека и говорещите списания.

Срок: октомври - декември 2014 г.

Отг.: председателите на РСО и ТСО

4. По повод Деня на белия бастун – 15 октомври, да се организират пресконференции, концерти, спортни състезания, конкурси за писане и четене на брайл, срещи с представители на институции и други с цел популяризиране възможностите на хората със зрителни увреждания, представяне на техните проблеми и промяна на обществените нагласи към тях.

Срок: октомври 2014 г.

Отг.: председателите на РСО

5. Създадената работна група за оценка достъпността на сайтовете на институциите да продължи своята работа и да даде становище за: Агенцията за хората с увреждания, Агенцията за социално подпомагане, Агенцията по заетостта и общините в градовете Пазарджик, Плевен, Русе, Сливен и Бургас.

Срок: декември 2014 г.

Отг.: председателят на ССБ и председателят на работната група

6. Да се положат усилия за привличане на млади хора в художествено-творческата дейност на организацията. Регионалните организации, в които няма развита такава дейност, да обсъдят с управителните съвети и актива възможностите за създаването на певчески, инструментални и други състави.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на РСО

7. Да се организират участия на действащите художествено-творчески състави и индивидуални изпълнители в регионални и национални фестивали, певчески конкурси и събори и други.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на РСО

8. РСО да организират спортни състезания между членовете си по практикувани в организациите спортове. Те трябва да положат усилия да осигурят финансиране от общините за провеждане на турнири с участието на отбори от други региони.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на РСО

9. Съюзът на слепите в България да продължи да подкрепя спортните клубове и Федерацията "Спорт за хора със зрителни увреждания" в процеса на осигуряване на трайни финансови източници за дейността ѝ. Организацията да съдейства за разработването на проекти, финансиращи провеждането на състезания по шахмат, голбал, спортна табла, спортен риболов, канадска борба, шоудаун и други.

Срок: постоянен

Отг.: председателят на ССБ и председателят на Федерацията "Спорт за хора със зрителни увреждания"

10. Да се организират туристически походи и екскурзии до природни местности, исторически забележителности, културни паметници и други.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на РСО и ТСО

VI. АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНИ УСЛУГИ. СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ И ПОЧИВНО ДЕЛЮ

1. Ръководството на ССБ, регионалните и териториалните му структури системно да запознават членовете на организацията с нормативните документи, уреждащи правата им.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на ССБ, РСО и ТСО

2. Регионалните организации да търсят възможности за подпомагане на нуждаещите се съюзни членове в пари и натура.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на РСО и ТСО

3. ССБ да сключи договор с Агенцията за хората с увреждания за осигуряване на средства за изплащане на целева помощ за придружител на лицата с намалена работоспособност над 90 %, следствие на увреждане на зрението. Регионалните и териториалните организации да организират процеса по набиране на молби, декларации и служебни бележки и по изплащане на средствата на правоимащите.

Срок: април - октомври 2014 г.

Отг. - председателите на ССБ, РСО и ТСО

4. Да се създадат подходящи условия за почивка на членовете на организацията през 2014 г. в почивните бази на сдружението и ползване на правото им за санаториално лечение съгласно Закона за социално подпомагане и Правилника за неговото прилагане.

Срок: постоянен

Отг.: председателите на ССБ, РСО и ТСО

VII. ВРЪЗКИ СЪС СРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ И МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

1. ССБ да продължи партньорството си с национално представителните организации на и за хора с увреждания и други НПО, работещи в областта на интеграцията на хората със специфични възможности. Заедно с тях организацията ни да изготвя становища при приемането на нови или промяната на действащите нормативни актове, национални програми, стратегии и други. ССБ да участва в организираните антидискриминационни кампании.

Срок: постоянен

Отг.: председателят на ССБ

2. ССБ да осигури необходимата организация и финансови средства за участие на представители на сдружението ни в мероприятия, провеждани по линията на Европейския съюз на слепите и Балканския консултативен комитет.

Срок: постоянен

Отг.: председателят на ССБ

VIII. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА И УПРАВЛЕНИЕ НА СЪЮЗНОТО ИМУЩЕСТВО

1. Ръководството на ССБ да работи за осигуряване на субсидия за дейността на организацията от Държавния бюджет.
Срок: постоянен
Отг.: председателят на ССБ
2. Ръководствата на РСО и ТСО да работят за осигуряване на финансиране от общинските бюджети на дейността на организацията.
Срок: постоянен
Отг.: председателите на РСО и ТСО
3. При откриване на подходящи програми за финансиране на дейността на ССБ и поддръжка на имуществото му да се изготвят проекти.
Срок: постоянен
Отг.: председателят на ССБ
4. Създаване на електронна картотека на обектите на ССБ, отдадени под наем.
Срок: постоянен
Отг.: председателят на ССБ и управителят на "Успех ССБ Холдинг" ЕООД
5. С цел увеличаване на приходите от съюзно имущество да се активира дейността по пазарното му предлагане и по повишаването на събираемостта на наемите.
Срок: постоянен
Отг.: председателите на ССБ и РСО, управителите на "Успех ССБ Холдинг" ЕООД, дъщерните му дружества и клонове
6. Извършване на неотложни ремонти с приходи от наеми, дарители, проекти и други източници.
Срок: постоянен

Васил ДОЛАПЧИЕВ,
председател на ССБ

ДУХОВНОСТ Брайловата Библия на български е вече факт

Стефка СТОЙЧЕВА

Бог обича всички!

Искам да ви представя едно важно Божие дело. За пръв път в България е отпечатана цялата Библия на брайл.

На трети май в Пловдив Християнски център за хора с увреждания "Благодат" и Българското Библейско дружество организирахме тържествено отбелязване на това важно събитие, което е голям принос за духовната култура на незрящите в България. Бяха поканени хора от страната, които се

ползват от това благо и през всичките тези години са чакали с нетърпение отпечатването на всеки том. А ето и историята на Библията на брайл в България. След много години мечти и надежди, търсене на възможности и вяра, че Бог не може да забрави за хората без зрение, най-после Библията е достъпна и за тях. Вече имат Библията в електронен, аудио и брайлов вариант. Историята е дълга, защото за мен тя започна през 90-те години на миналия век, но и за много слепи това е дългогодишна мечта. В края на 1990 година Бог доведе църквата в комплекса на слепите чрез мисия "Филаделфия", за да повярвам аз, че Той ме е избрал да съм Негов служител. Така ме свърза с Иван Танев – незрящ, също от Пловдив. Започнахме да обсъждаме какво да направим, за да имаме Библията на брайл. Бяхме решени да я преписваме с брайлови пишещи машини, като за целта да привлечем и други незрящи. Имаше и други ентузиастични и може би щяхме да изпълним замисъла си, но това щеше да отнеме много години и щеше да е само в един екземпляр. Бог обаче е видял всичко това и е решил да не ни подлага на такъв тежък труд. Свързахме се с Bible Alliance и получихме от тях Новия завет на касети заедно с малки касетофончета за слушане. Това ни удовлетвори донякъде, но ние продължавахме да си мечтаем за Библия на брайл. Иван Танев се свърза с един професор от Англия, който беше готов да ни съдейства, но за нещастие професорът почина и всичко се изгуби. Отново трябваше да търсим други пътища. Бог е чудесен и благослови търсенето ни. Аз търсех на английски език, а Иван - на немски. Свързахме се с един англичанин, който беше повярвал в затвора и там беше научил брайл. Беше започнал да пише с пишеща машина, а след това се беше научил да работи с компютър и с помощта на брайлови принтери печаташе книги на различни езици. Той изпращаше книгите на български в България за коригиране. Ние му ги връщяхме, като описвахме грешките. Той ги отстраняваше и ги печаташе. Уговорихме се с него да отпечата и Библията на брайл. Аз писах до Библейското дружество в Англия, а Иван Танев до Германия. Откликнаха от Немското Библейско дружество и започнаха да печатат Библията там. Тук направихме списък на желаещите да я имат и бяхме готови да я разпространяваме. Пристигна Евангелието от Матей през 2000 година. През 2001 година дойдоха в България Ингрид Бишоф и Юта Клинк от брайловия отдел и решиха печатането на Библията да продължи в България. Те предложиха Българското Библейско дружество да организира печатането, а аз – разпространението. За целта през 2001 г. учредих Християнски център за хора с увреждания "Благодат" и отворих офис в Националния център за рехабилитация на слепи. Печатането на Библията на брайл се изпълнява от Брайловата печатница на Съюза на слепите в България. Година след година се добавяха томове на Новия и Стария завет. Така след 14 години вече е готова цялата Библия. Всички незрящи, които знаят брайл, имат желание да я притежават и имат място в дома си за нея, могат да я получат напълно безплатно от нас. Цялата Библия е в 58 тома, а финансовата стойност на един том е 45 лв.

Отпечатаната на брайл Библия е най-новият превод на Българското Библейско дружество. Използвани са най-новите преводи на Светото писание от оригиналните езици - дело на професори от Богословския факултет на Софийски университет "Свети Климент Охридски" и от БАН. Текстовете са на съвременен български език и се четат леко. Думите са ясни и разбираеми – без архаизми.

Освен Библията на брайл досега сме осъществили съвместно с Германското и Българското Библейско дружество аудио Библия в четири диска на mp3 формат и на един диск одобрената от Министерството на образованието и науката Библия за деца.

Тази година започва работата по издаването на Библията на уголемен шрифт. До 2016 г. и тази част от проекта трябва да завърши. Но работата по целия проект ще продължи, за да се издаде и Библията за деца на брайл. Така целият проект "Библията достъпна за всеки" ще бъде завършен. Всеки, който желае, ще може да чете тази Книга на книгите.

Божие Слово е светлина, която осветява пътя ни, усилва вярата ни в Бога и разпалва копнежа ни да Го познаваме все по-добре и по-добре. Така, приближавайки се до Него, ще придобием Неговия образ и подобие.

За контакти с Християнски център за хора с увреждания "Благодат":

**Пловдив 4006,
ул. "Ландос" № 24,
Пощенска кутия 11**

Тел.: 032/28-11-37
Мобилен: 0898547116
E-mail: stefka@gracebg.org

ИЗ ЖИВОТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ Добрич

Винаги сплотени и единни

На 9 юни 2014 г. от 10.00 часа в клуб "Детелина" се проведе годишното отчетно изборно събрание на ТО Добрич към НАСГБ. Присъстваха 18 човека с техните придружители.

Преди официалната част малката Габриела Костова поздрави аудиторията със стихотворението "За България".

Сътрудникът Митко Симеонов запозна присъстващите с доклада, проектопрограмата и констативния протокол от ревизията. Започнаха оживени дебати. Присъстващите изразиха своето задоволство от извършената работа. Благодариха на председателя, на сътрудника на организацията, на териториалния съвет. Задаваха се въпроси за Европейския фестивал за сляпо-глухи в Пловдив, за обучението в Националния център по рехабилитация "Хелън Хелър", за предоставянето на помощни средства и тъй нататък. Дискутираха се и условията за почивка в рехабилитационните бази и възможността за осребряване на изразходените средства. На всички въпроси бе отговорено изчерпателно.

За председател на териториалната организация бе преизбрана единодушно Калинка Ковачева. В териториалния съвет влязоха представители на силния пол – Илия Костов, Димитър Кънчев и Богдан Петров. Светла Маринова бе преизбрана като отговорник по културно-масовата дейност.

Председателката благодари на всички присъстващи и приветства новосформирания териториален съвет. Тя обеща, че и в бъдеще ще работят сплотено за благо на сляпо-глухите хора.

Калинка КОВАЧЕВА

Нова вълнуваща среща

Вторник, 3 юни 2014 г. Провежда се поредната среща в "ХобиСклуб".

Този път гост е добричлията Владимир Желев, който от дълги години живее в Пловдив. Домакините го посрещнаха с песента "Добруджа равна, здравей!", по текст на Веселина Малчева и музика на Ангел Виденов, под ръководството на диригента Светла Стоева.

След встъпителните слова на Иван Тодоров гостът беше приветстван от Елена Попова, негова съученичка.

Владимир Желев е завършил средно образование в Първа гимназия, а висше в СУ "Свети Климент Охридски" по специалностите "Педагогика и дефектология" и "История". Изучавал е и международния език есперанто. Всичко това определя и неговата реализация.

От 1958 г. е член на Съюза на слепите в България. Работил е 20 години като преподавател и ръководител в Центъра за рехабилитация на слепи в Пловдив - време, за което с много топлота споделя и Иван Тодоров.

През 1998 г. в Пловдив се учредява АНЕБ - Асоциацията на невидждащите есперантисти в България, чийто председател оттогава е Владимир Желев.

През 2004 г. той издаде книгата "Есперантското движение сред невидждащите хора в България", а през

2012 г. и нейното второ допълнено издание. Автор е и на много разкази - на български и на есперанто.

□

Срещата продължи със спомените на Владимир Желев за създаването и дейността на организацията на хората с увреждания в Добрич, в която той е членувал.

Иван Тодоров от своя страна говори за програмата за дейността на "ХобиСклуб" през 2014 г. и предстоящото посещение на музея в Шабла, Дуранкулак и на други места по Черноморието.

В края на мероприятияето бяха поздравени рожденичките Нели Катранджиева и Пенка Стефанова.

С общи снимки, почерпка и с много топли благопожелания завърши тази вълнуваща среща в "ХобиСклуб".

Иван ТОДОРОВ

Габрово

На 22 май 2014 г. на тържествен Академичен съвет в Техническия университет – Габрово и по повод 50-годишнината от основаването на университета незрящият Негослав Събев - бакалавър по "Публична администрация", бе удостоен с наградата "Волфганг Шулхов" на стойност 500 евро.

Наградата е учредена през 2013 г. на името на президента на Занаятчийската камара в Дюселдорф - проф. Волфганг Шулхоф. Присъжда се ежегодно на двама изявени дипломанти от ОКС "Бакалавър" в ТУ - Габрово за високи постижения в учебния процес и науката, които са допринесли за издигането имиджа на Университета. Според приетия регламент наградата се връчва на тържествената церемония по случай 24 май - Деня на славянската писменост и култура.

София

Рожден ден с изненади

На 20 май 2014 г. нашата очарователна колежка Надя Томбушева - член на УС на ТСО "Съединение" към РСО София при ССБ, член на РУС на РСО София и пълномощник на Общото събрание на ССБ, имаше чудесен юбилей – навърши 70 години. С висок дух и много слънчево настроение тя всеки ден в продължение на дълги години неуморно работи за хуманната кауза да помага на хората с увредено зрение в България. В РСО София много разчитаме на нея при решаването на всички възникнали проблеми. Винаги готова да помогне, да се включи в работата, да организира екскурзия, да подкрепи и насърчи, тя е пример за всички нас.

На 22 май тази година това слънчево и вечно младо по дух момиче ни поднесе поредната си чудесна изненада. Покани 26 човека в ранната утрин в близост до Централната ж.п. гара в София, а там чакаше автобус, с който потеглихме на път. След преход сред красивата природа на прохода "Петрохан" в Стара Планина, по време на който Надето почерпи всички с кифлички и кафе, се озовахме в изключително интересния Клисурски манастир в подножието на Балкана, в близост до село Бързия (старото име на Бързия е "Клисура").

Клисурският манастир "Свети Свети Кирил и Методий" е действащ девически манастир. Той е четвъртият по големина манастир в България. Бил е център на духовен живот още по времето на Втората българска държава. Според историческите извори при царуването на цар Иван Асен II (1240 г.) е основан манастир на същото място, наречен "Пустия". Манастирът е многократно опожаряван, разрушаван и наново съграждан от християнското население. През епохата на Възраждането е възстановен от Александър Дамянов (йеромонах Антим) от Берковица. През 1869 г. той построява магерницата, а след това и параклиса "Свети Никола", както и аязмото. През периода от 1887 до 1890 е съградена и църквата "Свети равноапостоли Кирил и Методий". Архимандрит Антим - ктитор и игумен на манастира, умира през 1922 г. Друг виден дарител на обителта е Илия Стоянов. Църквата и манастирът са реставрирани през 1936-37 г., като видът им е запазен и до днес. Реставрацията е дело на самоковски майстори, които изработват и иконостаса. Стенописите зографисват Георги Желязков и Георги Богданов.

Клисурският манастир функционира като мъжка света обител до 2008 г., с последен игумен архимандрит Антим. След това с благословението на видинския митрополит Дометиан манастирът бива населен от сестринство с майка игумения монахиня Таисия. В светата обител има иконописно ателие, в което сестринството изографисва икони по традицията на древната Охридска школа. Монахините от Клисурския манастир изработват икони според традиционната иконография и средновековната иконописна техника с яйчена темпера върху дъски от масивна дървесина и следват литургичния процес на рисуване на икони, описан в преданието на Българската православна църква. Ентузиазизираната весела група разгледа манастира и аязмото в близост до него, отпи ледено студена вода и потегли към Вършец, където ни очакваше нова изненада. Посрещна ни Весела Иванова - член на УС на ТСО "Съединение", която заедно със сина си адвокат Георги Иванов и щастливата юбилярка е организирала посещение в музея на Вършец, интересна беседа и разходка в центъра на града. Град Вършец е разположен в подножието на връх Тодорини кукли, в северните склонове на Стара планина, сред голяма долина по поречието на река Ботуня. Геоложкото и географското му разположение го определят като климатичен курорт, известен с топлата си минерална вода и мек планински климат, създаващ благоприятни условия за провеждането на ефективно балнео и климатолечение, както и профилактика. В курортното селище живеят около 8000 души и то отстои на 85 км северно от София и на 30 км южно от областния център Монтана. Минералните извори на Вършец са използвани още по римско време и за това свидетелстват намерените останки от римски крепости, римски монети и малки керамични плочки. Във Вършец от 160 години насам се лекуват заболявания на сърцето, нервната система и на опорно-двигателния апарат. По състав минералната вода тук има свои аналози в Аржентина, Еквадор и Индия. Градът е разположен сред обширни гори и въздухът е чист, леко влажен и действа успокояващо.

В града се намира вторият по големина на Балканския полуостров градски парк след Борисовата градина в София. В центъра на парка се намира местността Иванчова поляна. Вършец е изграден около минерални извори и неговата история е свързана с балнеолечението. Тракийското божество Телесфор, чиято уникална бронзова скулптура от II век преди Христа е открита по тези места, днес е символ на града. Миналото на града тръгва от късната античност под името Медека (медикус - лечебен), за да се стигне до обявяването му за национален курорт през 1950 г. и за град през 1964 г. Най-старият запазен писмен документ за съществуването му датира от VI век във византийски хроники. В местността Калето, където все още съществуват руините на древната крепост, са намерени медицински и фармацевтични инструменти, както и плоча за разтриване на лекарства. Предполага се, че този набор от инструменти е на военен лекар, тъй като в тези гарнизони са лагерували военни части, за да пазят важните пътища за Сердика, Бонония и други. Старобългарското име на Вършец в превод означава топла, вряла вода.

В турски документи от XVI век Вършец съществува под името Виришниче. Годината 1850 г. се смята

за рождена дата на курорта Вършец, когато вършечанинът Димитър Лучков е излекуван с минерална вода и е възобновена славата на минералната вода. През 1910 г. е построена първата държавна минерална баня, чиито управител е Дамян Иванов - първият балнеолог в България, завършил медицина в Австрия. Той прилага всички научни познания по медицина, балнеология и многостранна европейска култура. Успява да превърне Вършец в прочут курорт на европейско ниво, любимо място за елитното общество на България. През 1930 г. е построена новата баня, която е в античен стил, построени са вили и хотели, наредени от двете страни на романтичната Алея на чинарите, както и прочутото Банско казино, което е било първото в България (по-късно наречено Царско, защото в него идвал и принц Кирил).

През 1934 г. в центъра на града е изградена така наречената Слънчева градина. По това време със застъпничеството на д-р Дамян Иванов Вършец се сдобива с втория по големина изкуствен парк в България след Борисовата градина - парк от 800 декара, с борови насаждения и специално пренесени екзотични видове. Прокаран е и оросителен канал през цялото селище за поддържане на равномерна влажност на иначе чистия планински въздух. През 1938 г. в електрифицираното казино на Вършец за пръв път се избира Мис Вършец. И понеже патриархалните тогавашни нрави не допусkali участието на местни девойки, госпожица Ольга Дръндарева отнесла титлата в Русе. През 2000 г. се изгражда Алпинеум, дарен от списание "Градина" (издавано от Г. Вългарска), а през 2002 в централната градска част е построена нова минерална чешма.

Пълни с впечатления от красивите места, които разгледахме, се отправяме към поредната изненада. Надето е решила да почерпи в приятен ресторант-градина. Всички вдигнахме чаши с пожелания за много здраве и дълъг живот, за много щастливи моменти, за много обич и радост на приятеля и колегата Надя Томбушева! Васил Долапчиев - председател на ССБ, поднесе голямата и за самото Наде изненада. Напълно заслужено Надя Томбушева бе наградена със Златна значка за цялостната си дългогодишна дейност в помощ на слепите хора! Наздраве, Наде, и за много години!

Даниела ДАМЯНОВА

ПРЕЗЕНТАЦИЯ Културни практики и интеграция на незрящите в България

Ваня МАТЕЕВА

Монографията е първото по рода си в България цялостно системно изследване върху културата на незрящите и актуалните проблеми на социалната им интеграция, представено през оптиката на българската фолклористика и етнология. Изданието се базира предимно на лично проведени интервюта и привличателне на данни от публикувани и архивни източници. Думата е дадена най-вече на хората от проучваната общност. Използва се фонд от теренни документи (видео, аудио, фото), създаден от авторката и илюстриращ социокултурния живот на незрящите хора. Включени са интервюта и наблюдения на редица представители на общността от трите най-големи града на България – София, Пловдив и Варна, където са и основните организации на слепите. В книгата са проследени културните практики на незрящите в миналото и днес и техните достижения. Разкриването им и открояването на трудностите и препятствията в социалната интеграция на лишените от зрение стимулират позитивни социални ефекти. Системният анализ и включените интервюта показват, че липсата на зрение не означава липса на дарби. Нещо повече – незрящите хора са пълноценни

граждани, от чиито потенциал при създаване на подходящи условия за тяхната културна и социална реализация може да има полза самото общество.

ПРИЗНАНИЕ Незрящият писател Йордан Хаджиев – почетен гражданин на град Габрово

Йордан Хаджиев е роден през 1933 г. в голямото и заможно село Бяла черква, опазило по онова време възрожденския си дух и спомена за своите загинали синове в Априлското въстание. Като студент в юридическия факултет на Софийския университет престоюва един месец в Централния затвор по подозрение за политическо подстрекателство. От 1960 г. е юрист в Габрово и секретар на местното писателско дружество. И тук на два пъти са му завеждани политически дела. Има десет белетристични книги, монография за габровския хумор, сценарист е на филма "Игра на любов". Последните години е с бял бастун. Оптимистичен разказвач, с подчертано ироничен маниер. Литературната критика му дава много висока оценка, определя разказите му като "радост за душата", а него самия като явление в съвременната българска литература.

Слово на Йордан Хаджиев по случай удостояването му със званието "Почетен гражданин на град Габрово"

Уважаеми общински съветници, господин председателю, госпожо кмет, господин областен управител, драги съграждани,

Благодаря за гласуваното ми доверие и оказана чест, дано не съжалиявате! Ние, българите, след всяко гласуване започваме да си бием главата. Искам да декларирам, че не съм купувал гласове, но манипулации от двама-трима приятели имаше.

Преди години нашият именит писател Станислав Сивриев, помнете го, от Боженци, ме попита – "Дане, знаеш ли кое е първото условие да наградят един автор? Първото условие е да не са го чели".

Затова и аз сега, уважаеми съветници, искам да Ви благодаря за доверието, което сте ми оказали, без да сте ме чели. Разбира се, може да има изключения – например архитект Николов кой знае защо ме чете.

Също и госпожа Христова, тъй като тя в качеството си на кмет е длъжна всичко да знае.

Навремето редовно ме четяха и в милицията преди да ми заведат дело. В този малко суетен момент изпитвам и съжаление, да не кажа горчивина – хората, които най-искрено биха ми се зарадвали и най-много биха се ядосали, вече ги няма. Няма я и баба, която щом станеше дума за мен повтаряше – "Свраките да го ядат, за нищо не става!". Когато въпреки заклинанията ѝ приключих науките си и щях да ставам адвокат, комшийката баба Магдалена рекла: "Ма, Евгению, вашият си взел изпитите, дипломирал се". Баба и без това засегната от новината, отвърнала: "Мари, учи се, да ослепей!". След две години обаче пак се стигна до нейното – съкратиха ме и тя веднага рекна: "Що не кажеш, че са те изгонили!".

През целия си живот съм работил на пет места, на четири от тях ме уволняваха. Сега съм пенсионер и очаквам последното дефинитивно съкращение, както казват лекарите. Няма да се трогна – като дойдат ония да ме прибират, ще им покажа пръст – изгървахте ме, стигнах осемдесет!

С баба не сме престанали да си приказваме. Успях да ѝ се обадя по виртуалния телефон:

- Нали разправяше, че не ставам за нищо, а ме наградиха, туриха ме на почит!

Веднага отвърна – "Белки се намериха по-глупави от теб!".

А на Габрово съм неизмеримо благодарен – повечето от сюжетите съм ги взел оттук.

Слава Богу, героите ми не свършват. Само че да се разберем – писателят няма никаква файда от умни, честни и почтени, възпитани, редовни хора – тях никоой не ще да ги чете. Читателят се радва на глупаци, особено ако са големи, на лъжци, крадци и мошеници, иска описания на изнасилвания и убийства. За съжаление навремето един от главните прокурори ми каза – "Абе на вас в Габрово и престъпленията ви не струват много!".

Все пак три пъти ми завеждаха дела. Всъщност, първия път беше по студентско време, Унгарските събития. Миналата година се чух с един колега, също пенсионер, бивш полковник от Държавна сигурност. Питам го – "Абе, Орешаре, ти като си бил такъв-онакъв още навремето, кажи кой ме натопи тогава, кой ми даде дестинация в Централния затвор!?".

- Как кой бе, Данчо, аз, Гергов, Тунчев, Лулев. Поискаха ни двама, избрахме теб и Крум (Неврокопски).

- Олеле, ще ти пратя наемен убиец, сега услугите им поевтиняха.

- Добро ти направихме бе, Данчо!

- Ти на килията добро ли викаш!

- Ами ти още тогава започна да пишеш, няма голям писател, който де не е лежал в затвора...

Като помислих – точно така, вярно. Само че аз малко изкарах в пандиза, можех да стана по-голям писател...

Втория път ме бяха подели литературните началници – професори начело с академик Пантелей Зарев. Струпах ми на главата над десет обвинения. Спаси ме министърът на МВР Димитър Стоянов, рекъл – "Ами на мен като ми хареса!". Бяха парадоксите на социализма – професорите бранеха държавата, а държавният министър бранеше естетиката.

Третия път ме натопиха от Америка – кореспондентът на "Нюйоркър" за Европа дошъл и в България. В София му казали, че има такъв и такъв весел град Габрово. Доведоха го при мен, съпровождаха го няколко души. Приказвахме цял час, накрая му препоръчах да завърши статията си с българската поговорка – "Светът ще свърши, глупаците няма". Той така и направил, но добавил от себе си – "Светът ще свърши, каза Йордан Хаджиев, но глупаците, дето ни управляват, няма да свършат". Беше в Живково време.

Понеже идат избори, да ви кажа виц.

Един кандидат за народен представител получил на изборите три гласа. Жена му казала – признай, че имаш любовница!

Да не забравя – имам поръка от жена си да благодаря и на нея. Заслужава – гледа ме, храни ме, преписва съчиняванията ми, даже ги редактира. За петдесет години ме е похвалила четири пъти. Когато докторите ме бяха изгървали горе в болницата и арахангелът дошъл, не ме даде – проклет характер! Когато аз да я взема или тя мен я попохвалих пред майка си, но взех да прекалявам и добавих – "Види ми се, че ще има и кусур – проклета".

"Нищо!" – каза майка – "Зла кучка къща пази!".

Казах си всичко, стигнах до горе, време ми е да тръгвам надолу.

СПОРТ Информационен канал за спорт за хора с увреждания

Вече съществува спортен информационен канал за спорт за хора с увреждания и предимно за хора със

зрителни нарушения.

Всеки, който иска, може да заяви желание и да получава по имейл новините, които ще бъдат публикувани чрез този канал.

Всеки, който желае, може да изпрати своята спортна новина, която да бъде разпространена чрез информационния канал. Всички спортни клубове за хора с увреждания или други организации, които развиват спорт за хора с увреждания, могат да изпращат своите новини за предстоящи или минали спортни и туристически събития. По този начин информационният канал ще бъде национален и това определено ще повиши информираността и креативността на всички, които се занимават със спорт за хора с увреждания.

Всеки, който попадне в медийното пространство на спортна новина, която се отнася до спорта сред хората с увреждания, може също да я изпрати и чрез този канал тя да бъде разпространена сред всички, които се интересуват от тази тема.

Отговорността за създаването и адекватното функциониране на информационния канал е на федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания".

Настоящата информация ще бъде разпространена сред спортните клубове, членуващи във федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания", организационните звена към ССБ, трите мейл-листи, съществуващи за хора със зрителни увреждания – "На лафче", "Без мишка", мейл-листата на Спортен клуб за интеграция "Витоша".

Ако искате да се абонирате за получаване на спортните новини, следва да изпратите писмо с имейла, на който желаете да получавате спортните новини, на електронна поща: novinisport@gmail.com.

Ако желаете да споделите спортна новина, следва да я изпратите на същия имейл:

novinisport@gmail.com.

Новините могат да се следят и онлайн на следния адрес: <http://groups.google.com/group/novinisport>.

Иван ЯНЕВ

Държавно първенство за девойки и жени по голбал

На 17 май 2014 г. във Варна се състоя държавното първенство за девойки и жени. В него взеха участие отборите на "Атлет" Варна, "Болид" София и "Витоша" София.

Първенството се проведе по системата всеки срещу всеки в два кръга. Не може да се пропусне силната логистична подкрепа, която оказаха клуб "Атлет" и училището за деца с нарушено зрение във Варна "Проф. д-р Иван Шишманов" на федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания".

Ето и резултатите:

I кръг

"Витоша" – "Болид" – 10:0 (още през първото полувреме приключи мача);

"Витоша" – "Атлет" – 11:7 (но тук ученичките хич не се дадоха лесно на студентките. Първото полувреме приключи само 7:6 за каките);

"Атлет" – "Болид" – 15:13 (твърде оспорван мач между ученичките на двете училища. Първото полувреме завърши наравно 8:8).

II кръг

"Витоша" – "Болид" – 13:9;

"Витоша" – "Атлет" – 20:10;

"Атлет" – "Болид" – 20:18.

Крайното класиране е следното – първи с пълен актив от 12 точки стана отборът на "Витоша", втори

завършиха възпитаничките на Варна с 6-точков актив и третото място остана за ученичките от София, които въпреки сърцатата игра, нямаха късмет.

Най-младата или по-скоро най-малката голбалистка беше 10-годишна, а най-голямата 26-годишна.

Последната не беше част от студентския тим, а още е ученичка.

Така за втора поредна година голбалистките на "Витоша" Софийски университет завоюваха държавната титла. Награждаването се състоя в залата след приключване на първенството, а гости бяха г-н Петров (предишният директор на училището във Варна) и г-жа Петкова (настоящата шефка на същото училище). Именно г-жа Петкова окачи медалите на състезателките. Освен медали отборите получиха и купи.

Първенството бе отразено от Българската национална телевизия.

Шампионките са в състав: Гергана Пенчева, Силвия Чаушева, Стефани Йонкова и Стела Стефанова (капитан). Техен треньор е все още Веселин Кушнеренков.

Иван ЯНЕВ